

FJÄRILAR PÅ STORA KARLSÖ SOMMAREN 1989

HÅKAN ELMQUIST

Fjärilar från Stora Karlsö 1989-06-26--07-01.

2302 <i>S. liturata</i>	Enstaka ex.
2303 <i>S. clathrata</i>	Enstaka ex.
2308 <i>Itame wauaria</i>	1 ex.
2309 <i>I. brunneata</i>	1 ex. <u>Ny för Ön.</u>
2316 <i>Opistograptis luteolata</i>	Flera ex. i slutet av flygtiden.
2327 <i>Selenia lunaria</i>	Flera ex.
2343 <i>Biston betularia</i>	1 ex. i början av flygtiden.
2347 <i>Erannis defoliaria</i>	1 larv. <u>Ny för Ön.</u>
2353 <i>Alcis repandata</i>	Enstaka ex.
2358 <i>Cleorodes lichenaria</i>	Enstaka ex.
2369 <i>Cabera pusaria</i>	Enstaka ex.
2376 <i>Campaea margaritata</i>	1 ex.
2382 <i>Siona lineata</i>	2 ex. <u>Ny för Ön.</u>
LASIOCAPIIDAE	
2391 <i>Malacosoma castrensis</i>	1 ex. i början av flygtiden.
2394 <i>Macrothylacia rubi</i>	1 ex. + äggsamling.
SPHINGIDAE (svärmar)	
2410 <i>Sphinx ligustri</i>	Allmän.
2425 <i>Deilephila porcellus</i>	Flera ex.
NOTODONTIDAE (tandspinnare)	
2427 <i>Phalera bucephala</i>	1 ex. <u>Ny för Ön.</u>
LYMANTRIIDAE (tofs-spinnare)	
2469 <i>Leucoma salicis</i>	1 ex. <u>Ny för Ön.</u>
ARCTIIDAE (björns-spinnare)	
2504 <i>Diacrisia sannio</i>	Enstaka ex. i början av flygtiden.
2506 <i>Spilosoma lubricipeda</i>	Enstaka ex.
2507 <i>S. lutea</i>	1 ex.
NOCTUIDAE (nattflyn)	
2562 <i>Laspeyria flexula</i>	1 ex. <u>Ny för Ön.</u>
2566 <i>Protodeltote pygarga</i>	2 ex. i Hien. <u>Ny för Ön.</u>
2569 <i>Deltote bankiana</i>	1 ex. 2:a gotländska ex. <u>Ny för Ön.</u>
2591 <i>Diachrysia chrysitis</i>	Enstaka ex.
2599 <i>Autographa gamma</i>	Enstaka ex.
2600 <i>A. pulchrina</i>	Enstaka ex.
2601 <i>A. jota</i>	Allmän.
2614 <i>Abrostola asclepiadis</i>	Allmän.
2615 <i>A. triplasia</i>	Enstaka ex.
2626 <i>Acronicta psi</i>	2 ex.
2633 <i>Craniophora ligustri</i>	1 ex.
2648 <i>Rusina ferruginea</i>	Enstaka ex.
2668 <i>Apamea monoglypha</i>	Enstaka ex. i början av flygtiden.
2670 <i>A. sublustris</i>	Flera ex.
2672 <i>A. crenata</i>	2 ex. <u>Ny för Ön.</u>
2676 <i>A. furva</i>	Enstaka ex. i början av flygtiden.

2685 <i>A. sordens</i>	2 ex. <u>Ny för ön.</u>
2688 <i>Oligia strigilis</i>	Flera ex.
2690 <i>O. latruncula</i>	Enstaka ex.
2691 <i>O. fasciuncula</i>	4 hanar. <u>Ny för ön.</u>
2697 <i>Photodes minima</i>	1 hane. <u>Ny för ön.</u>
2734 <i>Hoplodrina octogenaria</i>	Enstaka ex. i början av flygtiden.
2746 <i>Athetis gluteosa</i>	Enstaka ex.
2766 <i>Cucullia scrophulariae</i>	Ägg och unga larver.
2768 <i>Calophasia lunula</i>	Enstaka ex.
2837 <i>Hada nana</i>	Enstaka ex.
2843 <i>Polia nebulosa</i>	Flera ex.
2844 <i>Pachetra sagittigera</i>	3 ex.
2847 <i>Heliophobus reticulata</i>	Enstaka ex.
2849 <i>Melanchra persicariae</i>	1 ex. <u>Ny för ön.</u>
2850 <i>M. pisi</i>	Enstaka ex.
2853 <i>Lacanobia thalassina</i>	Enstaka ex. Sannolikt förbisedd. <u>Ny för ön.</u>
2854 <i>L. suasa</i>	Flera ex.
2856 <i>L. oleracea</i>	Enstaka ex.
2866 <i>Hadena albimacula</i>	1 ex. <u>Ny för ön.</u>
2887 <i>Mythimna ferrago</i>	Flera ex.
2893 <i>M. impura</i>	Flera ex.
2897 <i>M. obsoleta</i>	1 ex. <u>Ny för ön.</u>
2898 <i>M. comma</i>	1 ex. <u>Ny för ön.</u>
2913 <i>Agrotis clavis</i>	Enstaka ex.
2914 <i>A. exclamationis</i>	Flera ex.
2918 <i>Actinotia polyodon</i>	Flera ex.
2921 <i>Ochropleura plecta</i>	Flera ex.
2931 <i>Noctua pronuba</i>	1 ex.
2951 <i>Diarsia mendica</i>	Flera ex. <u>Ny för ön.</u>
2953 <i>D. brunnea</i>	Enstaka ex. i början av flygtiden.
2970 <i>Xestia triangulum</i>	Enstaka ex. i början av flygtiden.
2971 <i>X. ashworthii</i>	Enstaka ex.
2981 <i>Anaplectoides prasina</i>	Enstaka ex.

Fjärilar från Stora Karlsö 1989-07-20--21. Håkan Elmquist

Huvudparten av de nattflygande arterna fångades med ljusfällor, en placerad i Älmar, två på heden alldeles norr om "Dödskurvan" samt en i Hien. Anmärkningsvärt var att blåvingarna Maculinea arion och Lysandra dorylas samt larver av kaposchongflyet Cucullia scrophulariae helt saknades. L. dorylas noterades över huvud taget inte vid något inventeringstillfälle.

HESPERIIDAE (tjockhuvuden)

1983 *Hesperia comma* 1 ex. i början av flygtiden.

PIERIDAE (vitfjärilar)

1903 *Pieris napi* Enstaka ex.
1913 *Gonepteryx rhamni* 1 ex. i början av flygtiden.

NYMPHALIDAE

1940 *Brenthis ino* 2 ex.
1961 *Hipparchia semele* Allmän, men inte sedvanligt riklig.
1973 *Maniola jurtina* Allmän, men inte sedvanligt riklig.
1974 *Aphantopus hyperantus* 1 ex. vid Millsnabb och flera ex. nedan Älmar. Denna mycket allmänna svenska gräsfjäril är uppenbart mycket lokal på Karlsöarna och bunden till buskmark.
1978 *Coenonympha pamphilus* Allmän.

LYCAENIDAE (blåvingar)

- 1994 *Lycaena phlaeas*
 1997 *L. virgaureae*
 2011 *Polyommatus icarus*
 2015 *Aricia artaxerxes*

Allmän.
 Företlig, men utbredd.
 Allmän, men inte lika riklig som i juni.
 Allmän.

GEOMETRIDAE (nätare)

- 2068 *Scopula incanata*
 2100 *Scotopteryx chenopodiata*
 2125 *Epirrhoe galiata*
 2127 *Campogramma bilineata*
 2139 *Cosmorhoe ocellata*
 2140 *Eulithis prunata*
 2145 *E. pyraliata*
 2154 *Cidaria fulvata*
 2160 *Thera cognata*
 2169 *Hydrionena furcata*
 2217 *Eupithecia linariata*
 2236 *E. absinthiata*
 2244 *E. icterata*
 2256 *E. innotata*
 2260 *E. pusillata*
 2268 *Chloroclystis rectangularata*
 2303 *Semiothisa clathrata*
 2316 *Opisthograptis luteolata*
 2349 *Peribatodes secundaria*
 2358 *Cleorodes lichenaria*
 2367 *Selidosena brunnearia*
 2377 *Hylaea fasciaria*
 2378 *Gnophos obscuratus*

Flera ex.
 1 ex.
 1 ex.
 Allmän på dagen.
 2 ex.
 2 ex.
 Flera ex.
 Flera ex.
 Allmän.
 1 ex.
 1 ex.
 1 ex.
 1 ex.
 Flera ex.
 Allmän.
 1 ex.
 Flera ex.
 1 ex. i slutet av flygtiden.
 1 ex.
 Flera ex.
 Enstaka ex. på dagen.
 1 ex. Ny för ön.
 Flera ex.

SPHINGIDAE (svärnare)

- 2410 *Sphinx ligustri*
 2425 *Deilephila porcellus*

3 ex.
 1 ex.

ARCTIDAE (björnsnappare)

- 2477 *Nudaria mundana*

2 ex.

NOCTUIDAE (nattflyn)

- 2535 *Hypena proboscidalis*
 2591 *Diachrysia chrysis*
 2599 *Autographa gamma*
 2601 *A. jota*
 2614 *Abrostola asclepiadis*
 2633 *Craniophora ligustri*
 2648 *Rusina ferruginea*
 2664 *Cosmia trapezina*
 2668 *Apamea monoglypha*
 2669 *A. lithoxylea*
 2670 *A. sublustris*

1 ex.
 Enstaka ex.
 1 ex.
 Flera ex.
 Flera ex.
 2 ex.
 1 ex.
 1 ex. i början av flygtiden.
 Enstaka ex.
 2 ex.
 Allmän.

2672	<i>A. crenata</i>	1 ex.
2676	<i>A. furva</i>	Enstaka ex.
2688	<i>Oligia strigilis</i>	Flera ex.
2694	<i>Mesapamea secalis</i>	Flera ex.
2710	<i>Amphipoea oculatea</i>	1 ex.
2714	<i>Hydraecia nordstroemi</i>	1 ex.
2735	<i>Hoplodrina blanda</i>	Allmän.
2743	<i>Caradrina selini</i>	1 ex. Ny för ön.
2836	<i>Ida. proxima</i>	2 ex.
2856	<i>Lacnobia oleracea</i>	Enstaka ex.
2866	<i>Nadena albivacula</i>	2 ex.
2886	<i>Nythiana conigera</i>	Flera ex.
2887	<i>N. ferrago</i>	Enstaka ex.
2893	<i>N. ingura</i>	Enstaka ex.
2900	<i>Buxoa recussa</i>	3 ex. i början av flyttiden.
2914	<i>Agrotis exclamationis</i>	1 ex.
2921	<i>Ochropleura plecta</i>	1 ex.
2931	<i>Noctua pronuba</i>	1 ex.
2953	<i>Diarcia brunnea</i>	1 ex.
2970	<i>Xestia triangulum</i>	Enstaka ex.
2971	<i>X. schortzei</i>	Flera ex.

SAXAT — UNT UPPSALA — 31/7 - 1987

Entomologer höll riksmöte i Uppsala

Först på senare år har ansvariga myndigheter blivit medvetna om insekternas betydelse i naturvårdsarbetet. Men utan amatörentomologernas kunskaper och insatser skulle myndigheterna stå sig slätt.

Därför var i helgen Sveriges entomologers förenings första riksmöte av betydelse för kartläggandet av vår natur förlagt till Uppsala.

Entomologer är inget utflippat släkte som springer omkring planlöst och spetsar insekter för nöjes skull. Liksom botanister tar hem växter för examinering, tar entomologerna hem insekter för att få ökad kunskap om dessa djur och deras funktion i ekosystemet. Det är amatörerna som hittar nya arter och som sitter inne med värdefull information om intressanta lokaler.

Vid detta första riksmöte, med representanter från alla entomologiska föreningar i landet, diskuteras hur medlemmarna på bästa sätt kan göra en insats för naturvårdsarbetet.

Går det t ex att lägga upp ett taxeringsystem baserat på ett fåtal arter som kan ge ett säkert besked om ett områdes naturstatus?

Myt avlivades

De flesta på riksmötet var inte av den åsikten. Här avlivades myten att det finns ett fåtal insekter som är indikatorer på att det ekologiska systemet inom en biotop är kraftigt i obalans. Det finns t ex en teori om att just fjärilar skulle vara ett bra "mätinstrument". Fjärilar finns ju i de flesta miljöer från alptoppar till sumpskogar.

Entomologerna konstaterade att det vore rena önskedrömmen om det räckte med att enbart inventera fjärilar, och att skydd för deras biotoper automatiskt skulle komma andra insekter, fauna och flora tillgodo.

Däremot kan det generellt sägas att antalet fjärilsarter inom ett jordbruksområde kan säga en hel del om landskapet, liksom att de vedlevande skalbaggar kan ge viktiga fakta om ett skogsområde.

Komplicerad del

Insekterna är en komplicerad del av det ekologiska systemet. De flesta entomologerna hävdade att det är viktigt att göra breda inventeringar; även de trivialaste arterna kan i många fall ge besked om hur det står till i ett område. Ibland kan det även inom ramen av för bred inventering upptäckas spektakulära eller sällsynta arter.

Med undantag för de flesta rov- insekterna har insekter värdväx-

del om hur rik biotopen är på växtarter och även en del om hur rikt fågellivet är.

Entomologernas breda naturkunskaper har alltmer börjat tas i anspråk av kommuner. Många lokalföreningar har dock så mycket material att det börjar bli ett problem. Så t ex har entomologer över 10 000 rapporter från ett litet område utanför Sala. Föreningarna har inte den datakunskap som är nödvändig för att bearbeta alla fakta.

Knapphändig kunskap

Inte heller finns pengar i föreningskassorna till att köpa tjänster för t ex en statistisk behandling av materialet. Entomologerna anser att det fortfarande finns så knapphändig kunskap om insekternas miljökrav att det är dags för myndigheterna att satsa ordentligt på insektsforskningen. Kunskaperna om insekternas liv bör och kan utvecklas kraftigt och därmed bli den verkliga "miljötermometern" i naturvårdsarbetet. Då skulle man kunna ta fram säkra inventeringslistor på vilka insekter som är goda indikatorer på skyddsaspekter. Då skulle man med än större säkerhet än nu kunna inrikta inventeringarna mot rätt grupper av insekter.

ter, varför en bred insektsinventering säger en hel del om växtligheten i området. Entomologen har därför en inte oäven botanisk kunskap som kan utnyttjas av naturvårdande myndigheter.

Ett brett inslag av insektsarter kan med andra ord berätta en hel